

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/37/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123200553
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8123200553.3

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcov: 1/ T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., L. XXX/XX, 2/ H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, 3/ Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., L. XXX/XX, všetci zastúpení spoločnosťou RIEDL advokátska kancelária, s.r.o., Prešov, Slovenská 46, IČO: 54 359 490, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpenému spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, o zdržanie sa výkonu záložného práva s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 19.06.2023 č.k. 29C/11/2023-145, jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XX, kat. úz. W., ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov v 1/ a 2/ rade, ako aj výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, kat. úz. W., ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobcu v 3/ rade, ktoré záložné právo bolo zriadené zmluvou uzatvorenou medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava a žalobcami v 1/ a 2/ rade dňa 30.06.2009 a medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava a žalobcom v 2/ rade dňa 30.06.2009. Priznal žalobcom v 1/ až 3/ rade voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že medzi žalobcami v 1/ a 2/ rade a právnym predchodcom žalovaného bola dňa 30.06.2009 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 90.000 eur, pričom návratnosť týchto peňažných prostriedkov bola zabezpečená zmluvami o zriadení záložného práva, ktoré boli uzatvorené medzi žalobcami a Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 30.06.2009 vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XX a LV č. XXX, kat. úz. W.. Podaním z 10.09.2019 právny predchodca žalovaného, po predchádzajúcej výzve podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, oznámil žalobcom v 1/ a 2/ rade vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 7.9.2018. Súd prvej inštancie vyzval žalovaného na predloženie všetkej dokumentácie k výkonu záložného práva na základe uzatvorených zmlúv o zriadení záložného práva a žalovaný na túto výzvu reagoval iba odkazom na konanie, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7Csp/54/2019, pričom súdu predložil oznámenie o začatí výkonu záložného práva predajom nehnuteľností v predmete zmlúv o zriadení záložného práva dobrovoľnou dražbou podaním z 30.11.2022. Z vykonaného dokazovania, predovšetkým z obsahu rozhodnutí, ktoré boli vydané Okresným súdom Prešov v konaniach sp. zn. 7Csp/54/2019 a 24Csp/98/2021, bolo nesporné, že žalovaný disponoval aj inými listinami k predmetnému výkonu záložného práva, minimálne oznámením o začatí výkonu záložného práva zo strany jeho právneho predchodcu zo dňa 19.02.2019, avšak žalovaný túto dokumentáciu nepredložil. Žalobcovia sa domáhajú uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa

výkonu záložného práva z dôvodu premlčania pohľadávky zabezpečenej týmto záložným právom, ktoré bolo judikované v konaní sp. zn. 24Csp/98/2021 OS Prešov. Tento argumentačný dôvod však neobstojí, a to s poukazom na § 54a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy vymáhať nemožno, avšak ustanovenie § 151j ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka tým dotknuté nie je. V súlade s ustanovením § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka sa môže záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná. To však platí iba v prípade, ak nie je zároveň premlčané aj právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu. Nie je totiž vylúčená situácia, že trojročná premlčacia doba práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu uplynie záložnému veriteľovi neskôr než premlčacia doba práva veriteľa domáhať sa zaplatenia pohľadávky voči dlžníkovi. Súd prvej inštancie poukázal na to, že napriek tomu, že súdy v konaní Okresný súd Prešov sp. zn. 7Csp/54/2019 zamietli žalobu žalobcov o neexistencii záložného práva zriadenými predmetnými záložnými zmluvami z dôvodu, že pokiaľ nedošlo k premlčaniu práva zabezpečenej pohľadávky, nemohlo dôjsť ani k premlčaniu záložného práva, avšak uvedený záver bol vyvrátený v ďalšom konaní sp. zn. 24Csp/98/2021, v ktorom súdy právoplatne judikovali, že k premlčaniu zabezpečenej pohľadávky došlo ešte pred podaním žaloby na plnenie dňa 21.03.2020. Skutočnosť, že právny predchodca žalovaného oznámil začatie výkonu záložného práva podaním z 19.02.2019, nemá vplyv na spočítanie plynutia premlčacej doby v súlade s § 112 Občianskeho, keďže k spočítaniu premlčacej doby podľa tohto zákonného ustanovenia dôjde až začatím konkrétneho dohodnutého spôsobu realizácie výkonu záložného práva. Na podporu svojej argumentácie súd prvej inštancie poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, ktorý bol vydaný v konaní sp. zn. 5Cdo/64/2020. Pokiaľ žalovaný v predchádzajúcich konaniach, ktoré boli vedené vo vzťahu k žalobcom, nepredložil listinný dôkaz preukazujúci začatie dražobného konania zo strany jeho právneho predchodcu v zmysle oznámenia o začatí výkonu záložného práva z 19.02.2019, potom nedošlo podľa § 112 Občianskeho zákonníka k spočítaniu premlčacej doby záložného práva. Podrobným spôsobom ďalej súd prvej inštancie ustálil, že premlčacia doba záložného práva v danom prípade uplynula dňa 27.12.2021, a to aj s poukazom na ustanovenia zákona č. 62/2020 Z.z. Pokiaľ žalovaný nepreukázal, že by v priebehu plynutia premlčacej doby on alebo jeho právny predchodca začal realizovať záložné právo dobrovoľnou dražbou podaním návrhu na dražobné konanie, potom došlo podľa § 100 Občianskeho zákonníka k premlčaniu jeho záložného práva. Súd prvej inštancie zdôraznil, že zástupcovi žalovaného poskytol priestor na zaujatie stanoviska k predbežnému právnomu posúdeniu premlčania záložného práva podľa postupu § 181 ods. 2 CSP. Pokiaľ si žalovaný súdom uloženú povinnosť nesplnil, bolo by v rozpore s § 153 CSP poskytnutie dodatočnej lehoty na splnenie tejto povinnosti. Preto súd prvej inštancie návrh na odročenie pojednávania za účelom doručenia písomného stanoviska k predbežnému právnomu posúdeniu zamietol. Súd prvej inštancie tiež nevidel dôvod na poskytnutie ďalšej lehoty žalovanému na predloženie dôkazov k výkonu záložného práva, pokiaľ žalovaný pred tým výzvou súdu odignoroval, predložil iba listinu svojho oznámenia o začatí výkonu záložného práva napriek tomu, že nepochybne disponoval aj inými listinnými dôkazmi. Na základe týchto skutočností súd prvej inštancie žalobe žalobcov vyhovel a o trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd prerušil toto konanie až do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde SR, ktoré dovolanie bolo podané v konaní Okresného súdu Prešov sp.zn. 24Csp/98/2021 v spojení s konaním Krajského súdu v Prešove 2CoCsp/35/2022. Alternatívne navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba bola zamietnutá alebo navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Nesúhlasí s rozhodnutím Okresného súdu Prešov sp. zn. 24Csp/98/2021 v spojení s konaním Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2CoCsp/35/2022, keď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie dôvodiac tým, že odvolací súd právnu otázku ohľadom premlčania vyriešil v priamom rozpore s ustálenou praxou dovolacieho súdu, keďže posudzoval začiatok plynutia premlčacej lehoty tak, že premlčacia doba podľa jeho názoru plynie už od splatnosti prvej neuhradenej splátky. Takýto postup nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a viedol k absolútnej nerovnováhe v postavení veriteľa a spotrebiteľa a nerešpektoval aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR. Žalovaný sa nestotožňoval s tým, že premlčacia doba sa začína počítať od nasledujúceho dňa po zročnosti prvej omeškanej splátky, čím zákonodarca skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o viac ako 3 mesiace - v prejednávacom prípade o 17 mesiacov. Žalovaný ďalej poukazuje na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na tom, že podľa jeho názoru je pohľadávka premlčaná a podľa § 54a OZ súdnou cestou nevymáhateľná. Tento záver je v priamom rozpore so zákonnými ustanoveniami. Zákon vyslovene umožňuje výkon záložného práva aj pre premlčanú pohľadávku, a teda je záver súdu o tom,

že by došlo k výkonu dražby pre nevymáhateľnú pohľadávku pri realizácii výkonu záložného práva nesprávny. Súd prvej inštancie teda založil svoje rozhodnutie na dôvodoch, ktoré priamo odporujú zákonným ustanoveniam. Úvaha súdu o premlčaní pohľadávky žalovaného je predčasná a tým pádom aj nesprávna, a to s ohľadom na prebiehajúce dovolacie konania a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie, ktoré bolo vydané Okresným súdom Prešov vo veci sp. zn. 7Csp/54/2019. Uvedené rozhodnutie Okresného súdu Prešov uvádza okrem iného, že výkon záložného práva nie je premlčaný. Postup súdu prvej inštancie so zreteľom na túto situáciu, pokiaľ poukázal na závery konania Okresného súdu Prešov sp. zn. 24Csp/98/2021, za porušenie princípu právnej istoty žalovaný mal legitímne očakávanie, že súd vyvodí skutkové zistenia v takom rozsahu, ktoré mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre spravodlivé rozhodnutie v medziach zákonných ustanovení, čo však v danom prípade nebolo naplnené a skutkové zistenia sú tak v dôsledku nesprávneho procesného postupu jednostranné, arbitrárne a nepreskúmateľné, keďže súd prvej inštancie sa nevyjadril k predchádzajúcim konaniam. Žalovaný ďalej tvrdí, že si uplatnil svoju pohľadávku v rámci upomínacieho konania na Okresnom súde Banská Bystrica 19.05.2021, čím si uplatnil svoj nárok na zaplatenie pohľadávky pred uplynutím premlčacej doby. Pokiaľ nedošlo k premlčaniu zabezpečovanej pohľadávky a záložný veriteľ začal s výkonom záložného práva, nemožno sa úspešne domôcť námietky premlčania záložného práva zo strany záložcu. Preto žalovaný s rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasí, rozhodnutie považuje za neúplné, nepreskúmateľné a arbitrárne. Zároveň dodáva, že jeho vyjadrenie zo 16.05.2023, ktorým reagoval na výzvu súdu prvej inštancie ohľadom predloženia listiny oznámenia o zosplatnení úveru, je dostatočné. Pritom žalobcovia zasielanými dokumentmi disponujú, čo vyplýva z obsahu spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 7Csp/54/2019. V prípade, ak súd vyhodnotil zaslané dôkazy žalovaného ako nedostatočné, mohol ho opätovne vyzvať na preukázanie ďalších potrebných dokumentov, nakoľko žalovaný mal za to, že všetky súdom požadované dokumenty boli z jeho strany prvoinštančného súdu zaslané. So zreteľom na uvedené navrhol vyhovieť.

5. Iné vyjadrenia vo veci predložené neboli.

6. O takto podanom odvolaní zo strany žalovaného rozhodol Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom z 27.03.2024 č.k. 2Co 52/2023-186, ktorým zamietol návrh na prerušenie konania, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a nepriznal stranám náhradu trov odvolacieho konania. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.05.2024.

7. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR uznesením z 23.07.2025 č.k. 3Cdo 93/2024-253 tak, že rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27.03.2024 sp. zn. 2Co 52/2023 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uznesenie dovolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 02.09.2025.

8. Odvolací súd v dôsledku tejto situácie opätovne preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP, spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu rozhodnutia, nakoľko toto bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pričom táto nepreskúmateľnosť dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho strane, v danom prípade žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Je potrebné uviesť, že žalovaný počas celého konania namieta, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7Csp 54/2019 rozsudkom č.k. 7Csp 54/2019-307 zo dňa 08.11.2021 súd žalobu žalobcu voči žalovanému o určenie neexistencie záložného práva k nehnuteľnostiam zamietol a zrušil neodkladné opatrenie. Uvedené rozhodnutie Okresného súdu Prešov uvádza, že výkon záložného práva nie je premlčaný. V odôvodnení napadnutého rozsudku však chýba relevantné vysporiadanie sa s námietkou žalovaného, ktorý tvrdí, že v spomínanom spore bolo právoplatne rozhodnuté, že záložné právo nie je premlčané, a to len tri mesiace pred podaním novej žaloby žalobcov s opätovnou námietkou premlčania.

10. S poukazom na uvedené bolo potrebné riadne vyporiadať sa aj s ďalšími námietkami žalovaného v zmysle tom, že menovaný účastník si súdne uplatnil svoju pohľadávku žalobou podanou dňa 19.05.2021, čím si uplatnil svoj nárok na zaplatenie pohľadávky na súde a má za to, že tak učinil pred uplynutím

premlčacej doby a podľa jeho názoru nie je možné považovať pohľadávku splatnú dňa 07.09.2018 za premlčanú.

11. V tejto súvislosti dovolací súd v spomínanom uznesení vydanom v konaní sp. zn. 3Cdo 93/2024 dal do pozornosti rozhodnutie z 25.09.2024 sp. zn. 5Cdo 143/2023, podľa ktorého nie je možné považovať za správny právny názor odvolacieho súdu, že v spotrebiteľských vzťahoch premlčacia doba celého zosplatneného dlhu plyní od zročnosti prvej nesplnenej splátky, s ktorou sa žalovaný dostal do omeškania. Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 OZ (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh.

12. Podľa platnej právnej úpravy záložné právo môže zaniknúť niektorým zo spôsobov zániku upravených v ustanovení § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo v osobitných predpisoch (napr. § 672 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Od zániku záložného práva uplynutím času je potrebné odlišovať premlčanie záložného práva (§ 100 a nasl. Občianskeho zákonníka). Vo všeobecnosti je účelom premlčania pôsobiť na veriteľa, aby v primeranom čase uplatnil svoje subjektívne právo a na druhej strane je dôsledkom požiadavky právnej istoty, ktorá sa prejavuje i v tom, aby nepretrvávali nevyjasnené právne vzťahy a neuspokojené práva bez časového obmedzenia po neprimerane dlhú dobu. Námietka premlčania predstavuje spravidla efektívny postup - obrany dlžníka proti hrozbe, že až po neúmerne dlhej dobe si veriteľ uplatní svoje právo. Záložné právo je majetkovým právom a nepochybne podlieha premlčaniu. Účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať. Jej vznesenie je významné vo vzťahu k právu záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu. Výkon záložného práva je majetkovým právom, ktoré sa nepremlčuje skôr než zabezpečená pohľadávka.

13. Je ďalej potrebné poukázať aj na ust. § 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie umožňuje uskutočniť výkon záložného práva aj v prípade, ak je zabezpečená pohľadávka premlčaná. Pod týmto je však potrebné rozumieť situáciu, kedy je premlčaná pohľadávka, avšak záložné právo premlčané nie je.

14. Za situácie, že súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom nevyporiadal s právnym posúdením premlčania výkonu záložného práva, preskúmané rozhodnutie bolo potrebné kvalifikovať ako nepreskúmateľné pre nevyrovnanie sa s podstatnými námietkami uplatňovanými žalovaným v tomto konaní. Odvolací súd preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, tak ako to určuje § 391 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie preto v ďalšom konaní opätovne rozhodne o požadovanom nároku zo strany žalobcov. Tak ako to akcentoval dovolací súd v uznesení vydanom pod sp. zn. 3Cdo 93/2024, jeho úlohou bude dostatočným spôsobom vyporiadať sa s právnym posúdením premlčania výkonu záložného práva.

15. V ďalšom konaní o veci sa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP) a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).